

N:o 6.

Af herr **JONSSON**, *angående skrifvelse till Konungen med begäran om framläggande af förslag till bestämmelser i syfte att betrygga en ordnad hushållning med skog å viss enskild mark.*

Om än den i lag angående vård af enskildes skogar gällande bestämmelsen, att afverkning ej må så bedrivas, att skogens återväxt uppenbarligen äfventyras, skulle komma att i sinom tid skärpas till något större effektivitet, ligger det dock i sakens natur, att en sådan skärpning aldrig kan komma därhän att tvinga den enskilde skogsägaren att införa en på uthållig afkastning grundad, ordnad skogshushållning.

Andra sätt för att åtminstone nå det målet med en del af de enskildes skogar måste därför uppsökas. Och på ett af dessa sätt har Riksdagen i sin skrifvelse n:o 166 till Kungl. Maj:t af den 19 maj 1904 anvisat vägen genom att söka medelst lagstiftningen bringa den skogsmark, som af åtskilliga korporationer kunde inköpas, i ordnad skogshushållning under skogsstatens kontroll. Denna skrifvelse torde ock omfatta den rätt, som enligt min mening en skogsvårds styrelse redan har att för tillgängliga medel inköpa samt i kultur bringa sköflad skogsmark för skogsvårdsdistriktets räkning, vare sig nu annan kontroll öfver den framtida hushållningen än den, samma styrelse hade att utöfva, skulle anses behöflig eller ej. Det är nu visserligen godt och väl, om åtskillig skogsmark genom dylika inköp kunde komma under en ordnad skogshushållning, men af ännu större räckvidd och betydelse skulle det vara, om sköflad skogsmark i den enskilde ägarens hand kunde bringas i kultur och ordnad hushållning under därför verksam kontroll, ty därigenom, att de penningar, som eljest ginge åt för inköp af skogsmark, här kunde användas för kulturåtgärder, skulle minst dubbelt större areal skogsmark kunna kultiveras och exempel till efterföljd småningom uppstå i snart sagdt hvarje byalag.

Såsom bekant, hafva de flesta af landets skogsvårdsstyrelser i de inflytande skogsvårdsafgifterna rätt betydande medel disponibla för utförande af skogskulturen inom sina distrikt, men därvid gäller det att med dessa kulturer kunna ernå ett godt och varaktigt resultat, som dock med nu gällande lags mycket liberala bestämmelser rörande afverkningen icke är möjligt annat än i de undantagsfall, där skogsmarkens ägare både är så ekonomiskt situerad, att han *kan* och tillika *vill* genomföra en god hushållning med den till säljbara dimensioner komna ståndslogen. För att nu med hvad af dessa skogsvårdsmedel kan disponeras för kulturåtgärder å sköflad skogsmark kunna åstadkomma så mycket som möjligt, lär väl en skogsvårdsstyrelse beträffande sådan mark, som sköflats, efter det skogslagen i fråga trädt i tillämpning, se till, att afverkaren eller markens ägare, såvidt han ej saknar tillgångar, får hufvudsakligen bekosta markens återställande i skogbärande skick, men beträffande återigen sådan mark, som sköflats före den tiden, saknar skogsvårdsstyrelsen hvarje tvångsmedel mot vederbörande för ett dylikt återställande af marken i fråga. Här måste skogsvårdsstyrelsen således i de flesta fall vara beredd på att i hufvudsak bekosta markens återställande i skogbärande skick, i den mån medlen därtill förslå, men med uppenbar fara för att, så snart skogen ernått afsättningsbar form, se resultatet af den bekostade kulturen väsentligen, ja, kanske i hufvudsak spolieradt, ty mot detta är skogslagen alldeles för svag. Icke heller kan en skogsvårdsstyrelse, genom att träffa särskildt aftal med den sköflade markens ägare om att blott en på uthållig afkastning grundad afverkning får äga rum på ett sålunda i skogbärande skick återställt område, komma till ett bättre resultat, enär laga former, för att å ett sådant aftal få bindande kraft emot tredje man för annat än på sin höjd femtio år, nu saknas. Lika litet kan man hoppas, att en skogsvårdsstyrelse genom spridandet af upplysning och kunskap om de fördelar, en god skogshushållning medför, skall lyckas ernå ett godt resultat däraf, gentemot alla de tillfällen, då vare sig föräldrar till ett af sina barn öfverlåta sitt hemman eller efter föräldrarnas död ett af barnen köper hemmanet eller detta eljest säljes till oskyld person, då i regel skogen tillgripes för att få penningar till köpeskillingen.

Det måste därför vara en angelägenhet af vikt, att en lagstiftning kommer till stånd, hvarigenom, där ett aftal träffats mellan en skogsvårdsstyrelse och en ägare af sköflad skogsmark därom att, sedan efter eventuellt skedd markberedning styrelsen i skogbärande skick återställt området i fråga, ägaren å sin sida underkastar sig och kommande efterträdare att vid verkande äfventyr följa den på uthållig afkastning grundade hushållningsplan, som

styrelsen för densamma bestämmer, detta aftal varder bindande emot äfven tredje man för framtiden. Någon större svårighet att åstadkomma en sådan lagstiftning och att finna form för det inskrifningsförfarande med aftalet, som torde blifva nödigt, bör ej här möta, då aftalet gäller en inskränkning i det fria förfogandet af ett skogsbestånd, som åstadkommits med allmänna medel och höjt egendomens värde till större säkerhet för eventuellt in-tecknad fordran, enär man ju icke bör befara, att en skogsvårdsstyrelse ej skall taga nödig hänsyn till en ekonomiskt fördelaktig hushållningsplan vid bestämmandet af dess omloppstid, hvadan de bestämmelser, som erfordras, torde kunna göras mera generella.

Belysande för huruvida en skogsvårdsstyrelse bör ha utsikter att kunna träffa sådana aftal, så långt medel för dess fullgörande finnas disponibla, är en af länsjägmästaren för det skogsvårdsdistrikt, hvars styrelse jag tillhör, mig lämnad approximativ uppskattning af skogens beskaffenhet inom det länet. Enligt de intryck han under sina besök i ett stort antal socknars skogar samt genom samtal med personer i olika orter erhållit, anser han sig kunna antaga, att af länets i enskildas ägo till 1,484,952 hektar beräknade, till skogsbörd dugliga utmark 690,949 hektar utgöras af kalafverkad eller eljest så sköflad mark, att återväxt därå icke utan plantering eller sådd kan beräknas. Och att denna mörka skildring icke torde vara öfverdrifven får ett visst stöd däraf, att en enda person salubjudit 7,000 hektar kalafverkad mark inom länet. Då nu medel för åstadkommande af sådan kultur på allra högst ett par tusen hektar årligen kunna disponeras, är det gifvet, att tillfällen till uppgörande af dylika aftal icke böra saknas inom det distriktet. Och min tro är, att så skall blifva fallet i de flesta skogsvårdsdistrikten, äfvensom att den bild af skogarnas tillstånd, skogsvårdsstyrelserna komma att åskådliggöra, nog varder i allmänhet mera mörk, än hvad man nu vill antaga. Ty med skogsbeståndet har det under senaste 10 à 15 åren gått fort utför, därför att med dimensionernas nedgång i beståndet långt större antal träd än förut måst tillgripas för att erhålla en viss kubikmassa.

På grund af hvad här ofvan blifvit i korthet anfördt, hemställer jag,

att Riksdagen måtte besluta att i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till de bestämmelser, hvarigenom, där på grund af aftal en ägare af sköflad skogsmark, emot att en skogsvårdssty-

relse åtagit sig att i skogbärande skick genom en eller annan åtgärd återförsätta den marken, förbundet sig att följa de bestämmelser och anvisningar för en skogshushållning med uthållig afkastning på dylikt område, styrelsen meddelar, att en sådan inskränkning i det fria förfogandet må allt framgent varda bindande emot vederbörande ägare eller innehafvare af den marken.

Stockholm den 22 januari 1906.

Olof Jonsson i Hof.
